

Добиви от земеделски култури - реколта`2005

Таблица 1

Култура	Засети площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Среден добив (кг/дка)	Производство (тона)	Влажност %	Примеси %
Пшеница	11 343 536	11 018 067	316	3 478 066	12.5	3.3
Ръж	94 380	87 823	155	13 617	11.4	4.1
Тритикале	96 235	93 244	243	22 643	13.1	2.8
Ечемик	2 764 727	2 645 186	249	657 863	12.3	3.4
Зимен ечемик	2 593 147	2 485 582	250	620 918	12.3	3.4
Пролетен ечемик	171 580	159 604	231	36 945	13.3	3.7
Овес	344 156	305 711	164	50 138	12.6	4.4
Просо	33 447	30 472	138	4 190	12.0	4.8
Царевица за зърно	3 085 108	2 987 125	531	1 585 701	16.9	3.2
Царевица за зърно-напоявана	293 411	287 031	505	145 071	13.5	3.9
Царевица за зърно-ненапоявана	2 791 697	2 700 094	534	1 440 630	17.0	3.2
Ориз	46 833	45 006	448	20 163	13.0	3.3
Сорго	16 505	15 897	204	3 243	12.2	3.0
Смесени житни за зърно	11 015	11 015	314	3 456	.	.
Слънчоглед	6 533 713	6 350 026	147	934 855	10.0	3.7
Слънчоглед – маслодаен	6 193 887	6 032 527	150	904 114	10.0	3.7
Слънчоглед – шарен	339 826	317 499	97	30 741	9.8	4.4
Рапица	121 324	109 930	198	21 778	10.1	2.8
Соя	2 716	2 716	222	604	13.0	4.9
Фъстъци	12 169	10 943	130	1 427	.	.
Памук	12 806	11 186	115	1 285	.	.
Маслодайна роза	24 910	19 587	284	5 559	.	.
Маточина	2 004	2 004	159	318	.	.
Лавандула	39 847	33 208	218	7 247	.	.
Мента (зелена маса)	768	566	1 226	694	.	.
Валериана	103	43	216	9	.	.
Резене	19 589	18 332	81	1 478	.	.
Кориандър	343 526	317 653	84	26 634	.	.
Тикви за семки	98 976	97 829	84	8 215	.	.
Хмел	2 277	2 277	95	216	.	.
Захарно цвекло	13 640	12 940	1 911	24 731	.	.
Фуражно цвекло	11 824	11 639	3 176	36 967	.	.
Фуражен грах-зърно	18 252	14 022	174	2 445	.	.
Фий - семе	7 751	7 751	117	910	.	.
Царевица за силаж и зелено изхранване	323 359	322 113	1 261	406 034	.	.
Едногодишни фуражи за сено	134 006	134 006	429	57 446	.	.
Люцерна	914 143	648 506	470	304 841	.	.
Изкуствени ливади - други бобови за сено	13 584	12 197	365	4 449	.	.
Изкуствени ливади - житни треви за сено	32 046	2 350	273	641	.	.
Постоянни ливади за сено	5 362 595	724 472	332	240 819	.	.

Източник: МЗГ, дирекция "Агrostатистика", анкета "Добиви от земеделски култури – реколта`2005"

Резултати и анализи

Таблица 2

Засетите площи с основни земеделски култури за периода 2003 г. – 2005 г.

Култура	Засети площи реколта '2003 (хил. дка)	Засети площи реколта '2004 (хил. дка)	Засети площи реколта '2005 (хил. дка)	Изменение през 2005 г. спрямо 2004 г. (%)
Пшеница	9 033	10 440	11 344	9%
Ръж	103	90	94	4%
Тритикале	130	95	96	1%
Ечемик	2 854	3 335	2 765	-17%
Овес	474	434	344	-21%
Просо	50	61	33	-46%
Царевица за зърно	4 298	3 859	3 085	-20%
Ориз	56	57	47	-18%
Сорго	37	33	17	-48%
Слънчоглед	6 749	5 982	6 534	9%
Слънчоглед маслодаен	6 380	5 594	6 194	11%
Слънчоглед - шарен	369	388	340	-12%
Рапица	143	132	121	-8%
Соя	5.8	3.4	2.7	-21%
Фъстъци	11	9	12	33%
Памук	32	26	13	-50%
Кориандър	586	776	344	-56%
Захарно цвекло	4	11	14	27%
Фуражен грах - зърно	24	19	18	-5%
Тикви за семки	99	89	99	11%
Царевица за силаж	587	300	323	8%
Люцерна	975	927	914	-1%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика", анкета "Добиви от земеделски култури – реколта '2005"

От гледна точка на климатичните условия стопанската 2004/2005 година се оказва тежка за отглеждане и прибиране на реколтата от земеделските култури. Незначителна част от зърнените култури са реколтирани на зелено.

Независимо от увеличените засети площи на зърнено-хлебните култури в сравнение с предходната година, производството им от реколта '2005 е по-ниско от това на реколта '2004.

Графика 1

Засети площи с пшеница, ечемик, царевица за зърно и слънчоглед (хил.дка)

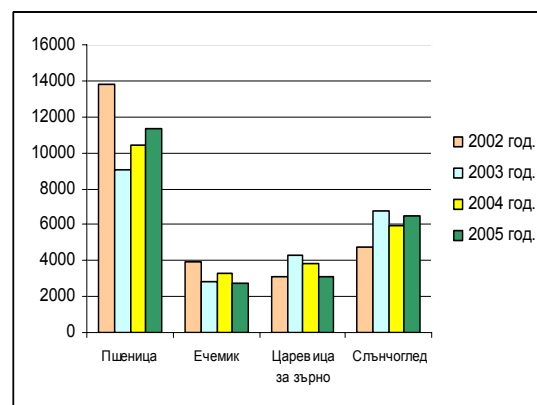

Таблица 3

Производство от основни земеделски култури за периода 2003 г. – 2005 г.

Култура	Реколта '2003 (хил.тона)	Реколта '2004 (хил.тона)	Реколта '2005 (хил.тона)	Изменение през 2005 г. спрямо 2004 г. %
Пшеница	2 004	3 961	3 478	-12%
Ръж	12	17	14	-18%
Тритикале	18	28	23	-18%
Ечемик	525	1 181	658	-44%
Овес	52	101	50	-50%
Просо	4	10	4	-60%
Царевица за зърно	1 161	2 123	1 586	-25%
Ориз	24	28	20	-29%
Сорго	5.8	6.4	3.2	-50%
Слънчоглед	789	1 079	935	-13%
Слънчоглед маслодаен	761	1 026	904	-12%
Слънчоглед - шарен	28	53	31	-42%
Рапица	11	22	22	0%
Соя	0.6	0.6	0.6	0%
Фъстъци	1.6	1.3	1.4	8%
Памук	4.1	2.6	1.3	-50%
Кориандър	40	78	27	-65%
Захарно цвекло	9	26	25	-4%
Фуражен грах - зърно	3.8	4.8	2.4	-50%
Тикви за семки	5.6	6.4	8.2	28%
Царевица за силаж	571	469	406	-13%
Люцерна	281	345	305	-12%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика", анкета "Добиви от земеделски култури – реколта '2005"

При зърнено-фуражните култури се наблюдава намаление с 19% на засетите площи в сравнение с предходната година.

Площите на маслодайните култури са увеличени с 9%, но около 3% от тях не са реколтирани по предназначение. При слънчогледа увеличението на засетите площи е с 9% през 2005 год. в сравнение с 2004 год., но производството намалява с 13%, като резултат от по-ниския среден добив.

Графика 2

Производство от пшеница, ечемик, царевица за зърно и слънчоглед (хил.тона)

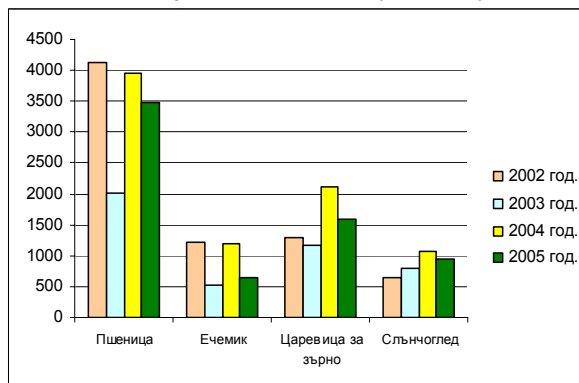

Таблица 4
Средни добиви на основни земеделски култури за периода 2003 г – 2005 г.

Култури	Реколта '2003	Реколта '2004	Реколта '2005	Изменение през 2005 г. спрямо 2004 г
	(кг/дка)	(кг/дка)	(кг/дка)	(%)
Пшеница	238	381	316	-17%
Ръж	121	199	155	-22%
Тритикале	154	290	243	-16%
Ечемик	194	359	249	-31%
Овес	137	236	164	-31%
Просо	94	164	138	-16%
Царевица за зърно	280	554	531	-4%
Ориз	420	496	448	-10%
Сорго	166	210	204	-3%
Слънчоглед	120	182	147	-19%
Слънчоглед - маслодаен	122	185	150	-19%
Слънчоглед – шарен	80	139	97	-30%
Рапица	89	199	198	-1%
Соя	112	188	222	18%
Фъстъци	158	141	130	-8%
Памук	132	115	115	0%
Кориандър	68	105	84	-20%
Захарно цвекло	2 305	2 435	1 911	-22%
Фуражен грах - зърно	169	263	174	-34%
Тикви за семки	59	73	84	15%
Царевица за силаж	976	1 584	1 261	-20%
Люцерна	335	431	470	9%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика", анкета "Добиви от земеделски култури – реколта '2005"

Неблагоприятните климатични условия се отразиха както върху процента на реколтираните спрямо засетите площи, така и върху средните добиви, като при почти всички култури се наблюдават по-ниски средни добиви спрямо реколта '2004.

При зърнено-хлебните култури средните добиви са намалели с около 17% спрямо 2004 година. При зърнено-фуражните това намаление е около 14%, а при маслодайните - около 19 %.

Недостатъчното количество окачествени семена при зърнено-житните култури през последните две години ще се отрази неблагоприятно върху засетите площи, осигуряването на високи добиви и качествена реколта.

Таблица 5
Относителен дял на площите с основни земеделски култури, засети с окачествени семена

Култури	Площи, засети с окачествени семена (%)	
	Реколта '2004	Реколта '2005
Пшеница	65%	54 %
Царевица	97%	89%
Слънчоглед	93%	97%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика",
Анкета "Добиви от земеделски култури – реколта '2005"

По-ниските средни добиви са резултат основно на обилните дъждове, градушки и наводнения, които удължиха периода на жътвата и създадоха предпоставки за развитие на болести по житните култури и слънчогледа. В някои региони увеличената популация на полевката е друг фактор, който също оказва неблагоприятно влияние върху добивите през 2005 год.

Таблица 6
Проведени агротехнически мероприятия по култури

Култура	% наторени площи със:						%третиранни площи със:			
	Азотни торове		Фосфорни торове	Калиеви торове	Комплексни торове	Оборски тор	Хербициди		Инсектициди	Фунгициди
	2004 г.	2005 г.	2005 г.				2004 г.	2005 г.	2005 г.	
Пшеница	94%	92%	8%	1%	7%	1%	86%	81%	18%	17%
Ръж	70%	62%	0%	0%	1%	1%	24%	37%	1%	0%
Тритикале	78%	67%	2%	0%	4%	6%	66%	31%	7%	7%
Ечемик	90%	84%	4%	1%	4%	1%	83%	70%	10%	12%
Овес	51%	48%	1%	0%	3%	2%	50%	34%	5%	5%
Просо	39%	55%	0%	0%	0%	0%	56%	48%	1%	11%
Царевица за зърно	62%	67%	2%	0%	4%	2%	84%	69%	8%	7%
Ориз	79%	96%	22%	11%	20%	0%	85%	65%	17%	9%
Сорго	16%	68%	0%	0%	0%	0%	64%	34%	0%	0%
Слънчоглед	59%	63%	4%	1%	5%	0%	76%	69%	9%	9%
Рапица	77%	68%	11%	2%	7%	0%	76%	43%	37%	9%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика", анкета "Добиви от земеделски култури – реколта '2005"

Намерения на земеделските производители за засяване на основни земеделски култури реколта`2006

Таблица 7

Намерения на земеделските производители за сеитба, реколта`2006

Култура	Изменение спрямо 2005 г. (%)
Пшеница	-12%
Ръж и тритикале	-24%
Ечемик	-18%
Царевица за зърно	-5%
Други зърнени култури	-43%
Технически култури	-21%
Слънчоглед	-11%
Други маслодайни култури	45%

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика",
Анкета "Добиви от земеделски култури – реколта`2005"

За следващата 2005/2006 стопанска година земеделските производители предвиждат намаляване на площите с основните зърнени и технически култури и увеличаване на площите на другите маслодайни култури.

Представените данни са събрани през октомври 2005 г. по време на провеждане на наблюдението на добивите от земеделски култури и **отразяват намеренията на земеделските стопани към момента на анкетата** за засяване на площи с основни земеделски култури през стопанската 2005/2006 година.

Методология за провеждане на наблюдението и представителност на резултатите

Анкета "Добиви от земеделски култури – реколта`2005" се провежда от дирекция "Агостатистика" на Министерството на земеделието и горите в съответствие с изискванията на Европейския съюз, регламентиращи статистиката на растениевъдните култури.

Анкетата е реализирана от анкетьори, наети и обучени от експертите по агостатистика в областните дирекции "Земеделие и гори". Интервюирани са около 6 000 земеделски стопанства, определени чрез извадка. Извадката покрива около 56% от площите със зърнени култури в страната, 60% от маслодайните култури, 49% от техническите и 26 % от фуражните култури.

Въпросникът се състои от четири страници, разделен на две основни части. Първата част включва административна информация за анкетирания субект. Втората част засяга земеделските култури, които се разглеждат по групи – зърнени, маслодайни, технически и фуражни култури. В анкетната карта са включени въпроси, в които земеделските стопани предоставят информация за засетите и реколтираните площи, средните добиви, производството, проведени агротехнически мероприятия през наблюдаваната 2004/2005 стопанска година, както и намеренията си за сеитба през стопанската 2005/2006 година.

Средните добиви на земеделските култури са изчислени въз основа на полученото производство и реколтираните площи.

Районите, цитирани в публикацията, са районите за икономическо планиране в България – ниво 2 по Европейската номенклатура на териториалните статистически единици (NUTS).

Разпределение на административните области по шест района на планиране (NUTS 2):

- Северозападен – Видин, Враца, Монтана;
- Северен централен – Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен, Русе;
- Североизточен – Варна, Добрич, Разград, Силистра, Търговище, Шумен;
- Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол;
- Южен централен – Кърджали, Пловдив, Смолян, Стара Загора, Хасково;
- Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-град, София-област.

Таблиците със сравнения са направени на основа на данните от анкетата "Добиви от земеделски култури – реколта`2003" (Публикация № 49, март 2004) и анкетата "Добиви от земеделски култури – реколта`2003 (Публикация № 64, януари 2005).

Използване на статистическата информация

Резултатите от провежданите от дирекция "Агостатистика" на МЗГ анкети са едни от основните източници на информация при определяне на земеделската политика на страната. Тези данни са използвани при преговорите за присъединяване на страната към Европейския съюз по Глава "Земеделие" в съответните сектори и служат при определяне на квотите за производство на земеделски продукти в България.

Публикацията е приключена редакционно на 30 януари 2006 г.

Отговорник на публикацията: Диана Атанасова

Редакция: МЗГ, дирекция "Агостатистика"

Композиция и печат: МЗГ, дирекция "Агостатистика"

МЗГ, дирекция "Агостатистика"

Тел./факс: 980 82 94; E-mail: agrostat@mzgar.government.bg

Интернет страница на МЗГ-[http:// www.mzgar.government.bg](http://www.mzgar.government.bg)